

EUROPEES PARLEMENT

2004

2009

Commissie visserij

2008/2101(INI)

14.10.2008

ONTWERPVERSLAG

over communautaire maatregelen met betrekking tot de walvisvangst
(2008/2101(INI))

Commissie visserij

Rapporteur: Elspeth Attwooll

INHOUD

	Blz.
ONTWERPRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT	3
TOELICHTING	6

ONTWERPRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT

over communautaire maatregelen met betrekking tot de walvisvangst (2008/2101(INI))

Het Europees Parlement,

- gezien het Internationale Verdrag tot Regeling van de Walvisvangst van 1946 en de oprichting van de Internationale Walvisvaartcommissie (IWC),
 - gezien het moratorium voor de commerciële walvisvangst van de IWC, dat in 1986 in werking is getreden,
 - gezien het feit dat de Rode Lijst van bedreigde soorten voor wat betreft walvisachtigen door de Internationale Unie voor het behoud van de natuur en de natuurlijke hulpbronnen (IUCN) in 2008 is geactualiseerd,
 - gelet op de artikelen 37 en 175 EG-Verdrag,
 - gezien de mededeling van de Commissie van 19 december 2007 betreffende communautaire actie op het gebied van de walvisvangst (COM(2007)0823),
 - gezien het gemeenschappelijk standpunt 9818/08 van de Raad van 3 juni 2008 over de walvisvangst,
 - gezien het feit dat door de IWC op haar zestigste jaarvergadering in Santiago (Chili) in juni 2008 een kleine werkgroep is opgericht die zich bezighoudt met de toekomst van de IWC (de "Werkgroep"),
 - gezien Richtlijn 92/43/EEG van de Raad van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna (habitatrichtlijn),¹
 - gelet op artikel 45 van zijn Reglement,
 - gezien het verslag van de Commissie visserij en het advies van de Commissie milieubeheer, volksgezondheid en voedselveiligheid (A6-0000/2008),
- A. overwegende dat het voornaamste doel moet bestaan in de bescherming van de biodiversiteit, waaronder het behoud van soorten,
- B. overwegende dat altijd rekening dient te worden gehouden met het welzijn van dieren,
- C. overwegende dat er niettemin vraagstukken zijn op het gebied van voedselzekerheid en voedselvoorziening, met name bij gemeenschappen die van oudsher aan walvisvangst doen,
- D. overwegende dat het op grond van de habitatrichtlijn verboden is in de communautaire

¹ PB L 206, 22.7.1992, blz. 7.

wateren enige walvissoort opzettelijk te verstoren, te vangen of te doden,

- E. overwegende dat erkend wordt dat een op de vier soorten walvisachtigen momenteel gevaar loopt, en dat negen soorten als bedreigd of sterk bedreigd zijn aangemerkt,
- F. overwegende dat de situatie met betrekking tot sommige walvissoorten zich sinds de introductie van het moratorium heeft verbeterd,
- G. overwegende dat het moratorium aanvankelijk slechts zou gelden tot de totstandkoming van een adequaat beheersplan,
- H. overwegende dat niet alle leden van de IWC het moratorium steunen,
- I. overwegende dat het moratorium in elk geval geen verbod inhoudt op het doden van walvissen voor wetenschappelijke doeleinden,
- J. overwegende dat sinds de introductie van het moratorium het aantal gedode walvissen feitelijk is gestegen,
- K. overwegende dat een aantal ngo's en andere lichamen twijfel hebben geuit over de noodzaak om walvissen te doden voor wetenschappelijk onderzoek en zich zorgen maken over het feit dat het van dat onderzoek afkomstige vlees wordt gebruikt voor commerciële doeleinden,
- L. overwegende dat de methodes waarmee walvissen worden gedood ondanks recente verbeteringen nog steeds niet voldoen aan de gewenste standaard,
- M. overwegende dat walvisachtigen niet alleen bedreigd zijn door de jacht, maar ook ten gevolge van klimaatverandering, vervuiling, botsingen met schepen, vistuig, sonar en andere gevaren,
- N. overwegende dat gemeenschappelijk standpunt van de Raad 9818/08 slechts gebaseerd was op artikel 175 van het EG-Verdrag en slechts betrekking had op de hierboven genoemde vergadering van de IWC in Santiago (Chili) in juni 2008,
 1. verzoekt de Raad overeenkomstig zowel artikel 37 als artikel 175 van het EG-Verdrag een nieuw gemeenschappelijk standpunt vast te stellen;
 2. is van mening dat de bescherming van walvissen en andere walvisachtigen uiteindelijk afhankelijk is van de totstandkoming van maatregelen waarover algehele consensus bestaat;
 3. verzoekt de Raad, de Commissie en de lidstaten die deel uitmaken van de Werkgroep zich in te zetten voor een dergelijke overeenkomst;
 4. is van mening dat bij de debatten in de Werkgroep gestreefd moet worden naar een zo groot mogelijke transparantie;
 5. hoopt dat de Werkgroep het probleem van het doden van walvissen voor wetenschappelijke doeleinden zal gaan aanpakken om uiteindelijk tot een verbod hierop te

komen;

6. erkent dat de walvisvangst in geringe omvang moet blijven bestaan voor die bevolkingsgroepen die zich daar van oudsher voor hun voedselvoorziening mee bezighouden, maar roept op tot onderzoek naar en gebruikmaking van diervriendelijke methoden voor het doden van de dieren;
7. is van mening dat ook die walvisvangst slechts mag plaatsvinden op basis van eenduidige, wetenschappelijk onderbouwde quota, onder streng toezicht en met een volledige registratie;
8. spreekt zich ook uit voor de oprichting van meer mariene reservaten op geschikte locaties over de hele wereld, waarin walvissen een bijzondere bescherming genieten;
9. is van mening dat ook buiten de beschermde gebieden de bedreigingen voor walvisachtigen die voortvloeien uit klimaatverandering, vervuiling, botsingen met schepen, vistuig, sonar en andere gevaren moeten worden aangepakt;
10. is van oordeel dat de Commissie, vooruitlopend op een mondiale aanpak, voorstellen moet indienen om in Europese wateren en in verband met Europese schepen de bedreigingen tegen te gaan;
11. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad en de Commissie, de regeringen en de parlementen van de lidstaten, de Internationale walvisvaartcommissie, de regionale adviesraden, het Raadgevend Comité voor de visserij en de aquacultuur en de regionale organisaties voor visserijbeheer waarbij de EU aangesloten is.

TOELICHTING

De Internationale Walvisvaartcommissie (IWC) is opgericht krachtens het Internationaal Verdrag tot Regeling van de Walvisvangst uit 1946. Regels met betrekking tot de walvisvaart zijn neergelegd in een reglement dat deel uitmaakt van dit verdrag. Twintig van de zevenentwintig lidstaten maken deel uit van deze commissie.

Bezorgdheid over het voortbestaan van walvissen zorgde ervoor dat in 1982 met betrekking tot de commerciële walvisvangst een moratorium werd ingesteld, dat in 1986 in werking trad. Het moratorium zou aanvankelijk gelden tot de totstandkoming van een herziening van de beheersprocedure (Revised Management Procedure) waarin op basis van wetenschappelijke gegevens vangstbeperkingen zouden worden ingevoerd.

De beheersprocedure is in 1994 vastgesteld. De daarbij behorende herziene beheersregeling (Revised Management Scheme) is echter nog steeds niet van kracht. Op haar vergadering in juli 2008 in Santiago (Chili) besloot de IWC tot de oprichting van een werkgroep om de zaak vlot te trekken.

Voorafgaand aan de vergadering in Chili heeft de Raad met gekwalificeerde meerderheid een gezamenlijk standpunt vastgesteld dat zich richtte op die vergadering. In het gemeenschappelijk standpunt wordt de handhaving van het moratorium ondersteund, worden voorstellen voor nieuwe vormen van walvisvangst afgewezen "tenzij die voorstellen op de lange termijn een significante verbetering garanderen voor de staat van instandhouding van walvissen en alle vangstactiviteiten door IWC-leden onder de controle van de IWC brengen", en worden verder voorstellen gesteund voor de beëindiging van de "wetenschappelijke walvisvangst" buiten de controle van de IWC, voor de instelling van walvisreservaten, en voor het beheer van de traditionele walvisvangst voor levensonderhoud, mits aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan.

Walvisvangst is een onderwerp waarover de meningen sterk uiteenlopen. Het verdient vermelding dat het moratorium uitsluitend betrekking heeft op de commerciële walvisvangst. Naast de uitzondering die bestaat voor traditionele walvisvangst voor levensonderhoud, bestaat de mogelijkheid dat voor wetenschappelijk onderzoek speciale vergunningen worden verleend door het land dat het wetenschappelijk onderzoek verricht. Daarnaast zij opgemerkt dat niet alle IWC-leden het moratorium hebben ondertekend, zodat commerciële walvisvangst nog steeds plaatsvindt.

Uit een recente evaluatie door de Internationale Unie voor het behoud van de natuur en de natuurlijke hulpbronnen blijkt dat bijna een op iedere vier soorten walvisachtigen gevaar loopt, en dat negen soorten als bedreigd of sterk bedreigd zijn aangemerkt. Sinds de introductie van het moratorium blijkt dat de populatie van enkele walvissoorten, met name de grotere, toeneemt.

Tegelijkertijd lijkt het erop dat het aantal gedode walvissen sinds de introductie van het moratorium feitelijk is gestegen. Er wordt tevens gesuggereerd dat de verkoop van walvisvlees een bijproduct is van de walvisvangst voor wetenschappelijke doeleinden.

Andere bedreigingen voor walvissen zijn botsingen met schepen, vistuig, klimaatverandering,

sonar en bijvoorbeeld vervuiling.

Het is daarom van groot belang dat de problemen rondom walvissen en de walvisvangst grondig worden aangepakt en bovendien op een manier die door alle IWC-leden wordt onderschreven. Als dat niet gebeurt blijft de bescherming van walvissen op de korte en de lange termijn gevaar lopen.

Hopelijk zal de Raad zich in toekomstige besluiten inspannen voor een passende alomvattende aanpak die zal bijdragen aan het ontstaan van een algemene consensus.

Ten slotte moet gezegd worden dat walvissen, hoewel zij momenteel krachtens de habitatrictlijn in communautaire wateren niet opzettelijk mogen worden verstoord, gevangen of gedood, ook om andere redenen nog steeds gevaar lopen. Hoewel reeds maatregelen zijn getroffen met betrekking tot vistuig, zou het goed zijn als de Commissie voorstellen zou doen die gericht zijn op vermindering en, indien mogelijk, eliminatie van die gevaren.